

Godt arbeidsmiljø – suksessfaktor også i helsetjenesten

Ingvild Sagberg

Å studere arbeidsmiljø

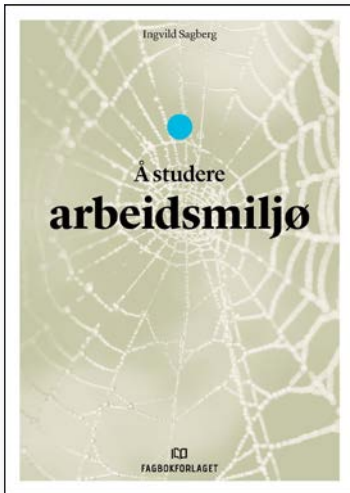
Bergen: Fagbokforlaget, 2024

230 s.

ISBN 9788245038354

Michael 2025; 22: 78–79

doi: 10.56175/michael.12123

«Arbeidsmiljøet spiller en avgjørende rolle for arbeidstakernes trivsel, engasjement og helse. Det påvirker virksomhetens produktivitet og resultater, og har betydelige konsekvenser for både kulturen og økonomien i samfunnet», står det på vaskeseddelen til denne boka.

Forfatteren har utvilsomt rett. Jeg har 40 års erfaring som bedriftslege, leder i næringslivet og sist som generalsekretær i Den norske legeförening gjennom 12 år. Jeg har erfart betydningen av hvor viktig det er at vi trives, opplever god psykososial trygghet, anerkjennelse, stolthet og motivasjon i jobben.

Jeg har sett utallige eksempler på hvor viktig arbeidsmiljøet er for resultater og måloppnåelse, uavhengig av bransje og virksomhet. Det er like sentralt i offentlig sektor som i næringslivet, både for opp-

levelse av egen helse og for sykefravær. God ledelse og organisering forebygger fravær og fremmer nærvær og mestring. Det er avgjørende også i helsetjenesten, ikke minst for medisinsk kvalitet og pasientsikkerhet.

Arbeidsmiljø er ferskvara. Det hjelper ikke at vi hadde det bra på jobb i går, hvis vi har det dårlig i dag, fordi vi ikke evner å ta tak i vanskelige

saker. En ledelse som aktivt engasjerer seg og samarbeider tillitsfullt og tett med tillitsvalgte og verneombud om hva som er viktig i arbeidsmiljøet, er ofte en suksessfaktor i seg selv. Vi er hverandres arbeidsmiljø og påvirkes av det vi opplever på arbeid, også på fritiden. Vi har alle en plikt til å bidra til et godt arbeidsmiljø, si fra om kritikkverdige forhold og bidra til løsninger.

Forfatteren omtaler relevante og viktige temaer for et godt arbeidsmiljø. Leseren får også mulighet til å se nærmere på hva enkeltelementene betyr. Hva sier arbeidsmiljøloven, og hva er viktige erfaringer fra trepartssamarbeidet og inkluderende arbeidsliv? Hva er den juridiske forståelsen av hva som er en arbeidsgiver, selvstendig næringsdrivende og arbeidstaker? Hvorfor er medvirkning og involvering betydningsfullt? Hva betyr ledelse og organisering? Forfatteren omtaler også nye utfordringer når vi jobber hjemmefra, utenom arbeidstid, eller i prosjekter på tvers av organisasjoner og landegrenser. Leseren får en grundig beskrivelse av hvordan arbeidsmiljøspørsmål kan håndteres kunnskapsbasert, blant annet gjennom arbeidsmiljøundersøkelser og oppfølging.

Virkeligheten er den beste læreboka. Forfatteren lykkes med virksomhetsnære beskrivelser av utfordringer og muligheter. Det eneste jeg savner, er flere konkrete eksempler på hva enkelte virksomheter har fått til og hvordan de har gått fram.

Boka er inndelt i sju kapitler: miljøet vi arbeider i, det juridiske arbeidsmiljøet, det fysiske arbeidsmiljøet, det psykososiale arbeidsmiljøet, det organisatoriske arbeidsmiljøet, om undersøkelse og utvikling av arbeidsmiljøet, og det grenseløse arbeidslivet. Dette siste kapitlet omtaler økende digitalisering og fleksibilitet, noe som kan føre til psykisk utmattelse. Hva kan gjøres for å hindre det?

Bakerst i boka er det lister med ordforklaringer, referanser og stikkord. Som leser får man raskt oversikt over hva som er viktig når arbeidsmiljøet skal studeres. Beskrivelser og påstander er godt dokumentert med kildehenvisninger og fotnoter.

Å studere arbeidsmiljø er svært relevant lesing for alle som er opptatt av arbeidsliv og arbeidsmiljø, enten man er leder, ansatt, selvstendig næringsdrivende, bedriftshelsetjeneste, tillitsvalgt eller verneombud. Boka bør ha et stort nedslagsfelt.

Geir Riise

geir.riise@hmslegen.no

Geir Riise er lege og tidligere generalsekretær i Den norske legeförening. Han arbeider i dag som foreleser, styremedlem og rådgivende lege fra egen virksomhet.